

Návrh Dohody o stredo a východoeurópskej konštituencii v Medzinárodnom menovom fonde na roky 2022-2032

Medzinárodný menový fond (ďalej len MMF) je medzinárodnou finančnou inštitúciou združujúcou 190 krajín. Menšie krajiny, vrátane Slovenskej republiky, sa v rámci MMF združujú do konštituencií s cieľom zvolenia výkonného riaditeľa, ktorý zastupuje krajiny konštituencie vo Výkonnej rade MMF. Predstavitelia krajiny, ktorá má výkonného riaditeľa konštituencie, vystupujú na zasadnutiach MMF v mene celej konštituencie. Slovenská republika je od roku 2012 spolu s Tureckom, Rakúskom, Českom, Maďarskom, Bieloruskom, Slovinskom a Kosovom členom stredo a východoeurópskej konštituencie - Central and Eastern European IMF Constituency (ďalej len CEE konštituencia). Vzťahy v rámci CEE konštituencie upravuje Dohoda o stredo a východoeurópskej konštituencii v Medzinárodnom menovom fonde na roky 2012 – 2022 (ďalej len súčasná konštituenčná dohoda), ktorá bola podpísaná vo Viedni 11. júla 2012 na obdobie 10 rokov.

Rokovania o novej konštituenčnej dohode

Vzhľadom na blížiaci sa termín ukončenia platnosti súčasnej konštituenčnej dohody sa v roku 2021 začali rokovania zástupcov ministerstiev financií a centrálnych bánk krajín CEE konštituencie o novej Dohode o stredo a východoeurópskej konštituencii v Medzinárodnom menovom fonde na roky 2022-2032 (ďalej len nová konštituenčná dohoda). Rokovania viedli zástupcovia Maďarska, ktoré v súčasnosti nominuje výkonného riaditeľa za CEE konštituenciu. Všetky krajiny vyjadrili ochotu pokračovať v CEE konštituencii a výsledkom niekoľkých rokovaní na bilaterálnej aj multilaterálnej úrovni bol kompromisný návrh. V nadväznosti na medzinárodné sankcie voči Bielorusku sa sedem ostatných krajín CEE konštituencie dohodlo o uzavretí novej konštituenčnej dohody bez Bieloruska, ale s možnosťou prístúpenia k dohode ôsmeho člena v priebehu trvania platnosti dohody. V súčasnosti prechádza nová konštituenčná dohoda vnútroštátnym schvaľovacím procesom vo všetkých siedmich krajinách CEE konštituencie. Anglický originál textu návrhu novej konštituenčnej dohody je uvedený v prílohe č. 1, slovenský preklad v prílohe č. 2.

Porovnanie hlavných atribútov súčasnej a novej konštituenčnej dohody

Pri tvorbe novej konštituenčnej dohody sa vychádzalo zo súčasnej konštituenčnej dohody. Porovnanie súčasnej a novej konštituenčnej dohody je uvedené v tabuľke č. 1. Možnosť obsadiť pozíciu výkonného riaditeľa získali, podobne ako v súčasnej konštituenčnej dohode, krajiny s najvyššou kvótou v rámci CEE konštituencie - na dva roky Maďarsko, Rakúsko a Česko, Turecko s úplne najvyššou kvótou v CEE konštituencii na štyri roky. Zmeny sa týkajú rozdelenia ďalších disponibilných pozícií v CEE konštituencii, ktoré sa tiež rozdeľujú s prihliadnutím na výšku kvóty jednotlivých krajín v MMF. Pre Slovenskú republiku je nová konštituenčná dohoda výhodná. Kľúčové je obhájenie pozície senior poradcu na celé obdobie. Vzhľadom na výšku kvóty SR v MMF je pozícia senior poradca v MMF pre Slovenskú republiku adekvátna a zároveň je zabezpečené zastúpenie našej krajiny v MMF počas ďalších 10 rokov. Kvóty a hlasovacie práva členov CEE konštituencie s návrhom rozdelenia pozícií na roky 2022 – 2032 sú uvedené v prílohe č. 3.

Tabuľka č. 1

oblasť	Súčasná konštituenčná dohoda 2012-2022	Nová konštituenčná dohoda 2022-2032
počet krajín v konštituencii	8	7
doba trvania dohody	10 rokov	10 rokov
distribúcia pozícií v konštituencii	podľa výšky hlasovacích práv z r. 2010	podľa výšky hlasovacích práv z r. 2010
krajiny nominujúce výkonného riaditeľa	Turecko (štyri roky), po dva roky Rakúsko, Maďarsko, Česko	Turecko (štyri roky), po dva roky Rakúsko, Maďarsko, Česko
pozícia alokovaná pre SR	10 rokov senior poradca	10 rokov senior poradca
rozdelenie disponibilných pozícií v konštituencii	s rezervou	s rezervou

Nová konštituenčná dohoda navrhuje tiež zmeny v pravidlách fungovania CEE konštituencie s cieľom väčšej transparentnosti s nakladaním rozpočtových zdrojov CEE konštituencie a vyššej informovanosti členov CEE konštituencie.

Vzťah Slovenskej republiky s Kosovom

Vzhľadom na skutočnosť, že Slovenská republika neuznáva Kosovo ako samostatný štát, no zároveň Kosovo je jedným zo zmluvných strán CEE konštituencie, je potrebné upraviť vzťah medzi Slovenskou republikou a Kosovom. Táto otázka bola riešená už pri schvaľovaní súčasnej konštituenčnej dohody v roku 2012 a po konzultácii s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa v novej konštituenčnej dohode navrhuje podobný postup. Slovenská republika vydá vyhlásenie, ktorým SR opätovne deklaruje svoju pozíciu k nezávislosti Kosova, ako aj skutočnosť, že SR sa nepovažuje byť viazaná novou konštituenčnou dohodou vo vzťahu ku Kosovu. Táto deklarácia bude uložená spolu s novou konštituenčnou dohodou u depozitára. Text deklarácie v anglickom jazyku a slovenský preklad sú uvedené v Prílohe č.4 materiálu.

Proces podpisovania novej konštituenčnej dohody

Odporúčame schváliť návrh Dohody o stredo a východoeurópskej konštituencii Medzinárodného menového fondu na roky 2022-2032. V prípade súhlasu siedmich členov CEE konštituencie sa očakáva podpísanie novej konštituenčnej dohody v júni 2022 v Budapešti. Vzhľadom na túto skutočnosť odporúčame, aby vláda SR poverila guvernéra Národnej banky Slovenska a alternatívne podpredsedu vlády a ministra financií SR a štátneho tajomníka ministerstva financií SR a veľvyslanca SR v Maďarsku podpísať Dohodu o stredo a východoeurópskej konštituencii Medzinárodného menového fondu.